

Sygn. akt V KK 282/19

POSTANOWIENIE

Dnia 3 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Motuk

w sprawie **A. N.**

skazanego z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k., art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 3 września 2020 r.

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

kasacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Okręgowego w W.

z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt IV Ka (...),

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w O.

z dnia 10 listopada 2017 r., sygn. akt II K (...)

p o s t a n o w i ł

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,
2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adwokata M. O. (O.) kwotę 442,80 zł (czterysta czterdzieści dwa złote osiemdziesiąt groszy), w tym 23% VAT, tytułem wynagrodzenia za sporządzenie i wniesienie kasacji,
3. zwolnić skazanego od ponoszenia kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

A. N. został oskarżony o to, że:

1. w dniu 18 listopada 2016 r. w S., w rejonie o., włamał się, poprzez wyłamanie zamka w drzwiach wejściowych, do domu jednorodzinnego, skąd zabrał

w celu przywłaszczenia pierścionek o wartości 150 zł na szkodę K. i S. S., przy czym zarzucanego mu czynu dopuścił się po odbyciu:

- w okresie od 9 października 2012 r. do 6 czerwca 2013 r. części kary jednego roku pozbawienia wolności, orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Ś. z dnia 21 lutego 2011 r., sygn. akt II K (...), za czyn z art. 279 § 1 k.k., popełniony 27 września 2010 r.;

- w okresie od 6 maja 2014 r. do 14 listopada 2014 r. części kary łącznej trzech lat pozbawienia wolności, orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w O. z dnia 1 lutego 2016 r., sygn. akt II K (...), za czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. i art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 64 § 1 k.k., popełniony 6 maja 2014 r., oraz czyn z art. 280 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełniony 16 stycznia 2014 r.,

tj. o czyn z art. 279 § 1 k.k. w związku z art. 64 § 2 k.k.;

2. w dniu 24 listopada 2016 r. w J. , w rejonie o., włamał się, poprzez wybicie szyby w drzwiach tarasowych, do domu jednorodzinnego, skąd zabrał w celu przywłaszczenia biżuterię ze złota w postaci: dwóch obrączek, sygnetu z kamieniem, dwóch pierścionków, dwóch sztuk łańcuszków z przywieszkami, biżuterię ze srebra w postaci bransoletki, o łącznej wartości nie mniejszej niż 3 000 zł – na szkodę J. C. Z. oraz G. Z. , przy czym zarzucanego mu czynu dopuścił się w warunkach wielokrotnego powrotu do przestępstwa opisanego w pkt I,

tj. o czyn z art. 279 § 1 k.k. w związku z art. 64 § 2 k.k.;

3. w dniu 14 grudnia 2016 r. w M. , w rejonie o., włamał się, poprzez wybicie szyby w drzwiach okiennych, do domu jednorodzinnego, skąd zabrał w celu przywłaszczenia biżuterię ze złota w postaci: bransoletki, trzech par kolczyków, dwóch pierścionków, jednej obrączki, trzech sztuk łańcuszków, pięciu zawieszek, biżuterię ze srebra w postaci dwóch par kolczyków, dwóch pierścionków oraz dwóch obrączek, o łącznej wartości 3 180 zł oraz pieniędzy w kwocie 1 106 zł – na szkodę A. i M. T. , przy czym zarzucanego mu czynu dopuścił się w warunkach wielokrotnego powrotu do przestępstwa opisanego w pkt I.,

tj. o czyn z art. 279 § 1 k.k. w związku z art. 64 § 2 k.k.;

4. w dniu 2 stycznia 2017 r. w S., w rejonie o., włamał się, poprzez wybicie szyby w drzwiach tarasowych, do domu jednorodzinnego, skąd zabrał w celu

przywłaszczenia biżuterię ze złota w postaci: dwóch obrączek o wartości 2 000 zł, ośmiu pierścionków, czterech sztuk cienkich łańcuszków z trzema zawieszkami, czterech par kolczyków, 30 sztuk monet okolicznościowych-kolekcyjnych o nominale 2 zł, pieniędzy w łącznej kwocie 1500 zł, 200 euro, 20 funtów brytyjskich, tj. mienia o łącznej wartości 8 385,60 zł – na szkodę W. i N. L. , przy czym zarzucanego mu czynu dopuścił się w warunkach wielokrotnego powrotu do przestępstwa opisanego w pkt. I,

tj. o czyn z art. 279 § 1 k.k. w związku z art. 64 § 2 k.k.;

5. w dniu 4 stycznia 2017 r. w O. włamał się, poprzez wybicie szyby w drzwiach tarasowych, do domu jednorodzinnego, skąd zabrał w celu przywłaszczenia biżuterię ze złota w postaci: obrączki o wartości 1 000 zł, złotego łańcuszka o wartości 100 zł, złotego łańcuszka o wartości 200 zł oraz jednego złotego kolczyka w kształcie trójkąta o wartości 300 zł, pary złotych kolczyków o wartości 200 zł, to jest mienia o łącznej wartości 1 800 zł – na szkodę K. i Z. L. , przy czym zarzucanego mu czynu dopuścił się w warunkach wielokrotnego powrotu do przestępstwa opisanego w pkt I,

tj. o czyn z art. 279 § 1 k.k. w związku z art. 64 § 2 k.k.;

6. w dniu 4 stycznia 2017 r. w O., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, dokonał rozboju na osobie K. L. w ten sposób, że używając wobec pokrzywdzonej przemocy w postaci szarpania, popychania, przewrócenia na ziemię i dociskania do podłoża, zabrał jej w celu przywłaszczenia telefon komórkowy marki Z. [...] o numerze IMEI (...) o wartości 600 zł oraz złotą obrączkę o wartości 1000 zł, czym działał na szkodę K. L. , przy czym zarzucanego mu czynu dopuścił się w warunkach wielokrotnego powrotu do przestępstwa opisanego w pkt I,

tj. o czyn z art. 280 § 1 k.k. w związku z art. 64 § 2 k.k.

Sąd Rejonowy w O. wyrokiem z dnia 10 listopada 2017 r. w sprawie o sygn. akt II K [...]/17:

1. w pkt. I uniewinnił oskarżonego A. N. od popełnienia czynów opisanych w pkt. I – IV;
2. w pkt. II uznał oskarżonego A. N. za winnego popełnienia czynu opisanego w pkt. V, z tym że przyjął wartość zabranego mienia na kwotę 2 000 złotych, tj.

przestępstwa z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k., wymierzył mu karę 3 lat pozbawienia wolności;

3. w pkt. III uznał oskarżonego A. N. za winnego popełnienia czynu opisanego w pkt. VI, z tym że przyjął wartość zabranego mienia na kwotę 2 000 złotych, tj. przestępstwa z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k., wymierzył mu karę 5 lat pozbawienia wolności;

4. w pkt. IV, na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k., wymierzył oskarżonemu A. N. karę łączną 6 lat pozbawienia wolności;

5. w pkt. V, na podstawie art. 46 § 1 k.k., orzekł wobec oskarżonego A. N. obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz K. L. i Z. L. solidarnie kwoty 2 000 złotych;

6. w pkt. VI, na podstawie art. 46 § 1 k.k., orzekł wobec oskarżonego A. N. obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz K. L. kwoty 2 000 złotych oraz kwoty 4 000 złotych tytułem zadośćuczynienia;

7. w kolejnych punktach Sąd Rejonowy zaliczył oskarżonemu na poczet orzeczonej kary okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie oraz rozstrzygnął o kosztach procesu.

Od ww. wyroku Sądu Rejonowego w O. apelację wniósł obrońca A. N., zaskarżając go w części, tj. co do pkt. II, III, IV, V i VI.

Obrońca zarzucił:

1. naruszenie art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 171 § 5 i § 7 k.p.k. poprzez nierozstrzygnięcie czy wyjaśnienia oskarżonego z przesłuchania na policji zostały złożone wbrew zakazom wynikającym z art. 171 § 5 k.p.k., a w konsekwencji ujęcie w podstawie faktycznej wyroku dowodu z naruszeniem art. 171 § 7 k.p.k.;

2. błąd w ustaleniach faktycznych, polegający na ustaleniu, że zebrane dowody pozwalają na przypisanie oskarżonemu popełnienia czynów z pkt V i VI aktu oskarżenia, choć prawidłowa ocena zebranego materiału dowodowego prowadzi do wniosku przeciwnego;

3. rażąco niewspółmierność kary, polegającą na wymierzeniu oskarżonemu rażąco surowych kar pozbawienia wolności za czyny z pkt. V i VI aktu oskarżenia oraz rażąco surowej kary łącznej.

Podnosząc powyższe, obrońca wniósł o uchylenie przedmiotowego wyroku w zaskarżonym zakresie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, a przy uwzględnieniu wyłącznie zarzutu z pkt. 3 apelacji, o zmianę wyroku przez wymierzenie oskarżonemu kar pozbawienia wolności w dolnych granicach ustawowego zagrożenia i kary łącznej przy zastosowaniu zasady absorpcji.

Przedmiotowy wyrok Sądu Rejonowego w O. zaskarżył na niekorzyść oskarżonego prokurator, zarzucając:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, polegający na wyrażeniu poglądu, iż dowody ujawnione na rozprawie i ustalone na ich podstawie okoliczności nie są wystarczające do uznania za udowodnione, że oskarżony A. N. dopuścił się zarzucanych mu czynów opisanych w pkt. I – IV sentencji wyroku i w konsekwencji uniewinnienie go, mimo że właściwa ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosków odmiennych;
2. obrazę art. 410 k.p.k. polegającą na pominięciu przy wyrokowaniu dowodu z zeznań świadków: A. S. M. B. , A. S. i K. O. , które pozwoliłyby na ustalenie przebiegu wizji lokalnej.

Zarzucając powyższe, prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Wyrokiem z dnia 24 stycznia 2019 r. Sąd Okręgowy w W. sygn. akt IV Ka (...), utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Obrońca A. N. od powyższego orzeczenia wniósł kasację, zaskarżając je w zakresie, w jakim Sąd Okręgowy utrzymał w mocy zaskarżony apelacją obrońcy wyrok.

Obrońca zarzucił:

1. rażącą obrazę prawa materialnego, która miała istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, a to art. 283 k.k. poprzez jego niezastosowanie i błędne przyjęcie, że przypisany skazanemu czyn opisany w punkcie V części wstępnej wyroku Sądu Rejonowego, z przyjęciem wartości zabranego mienia na kwotę 2 000 zł, wypełnia znamiona typu podstawowego kradzieży z włamaniem przewidzianego w art. 279 § 1 k.k., podczas gdy w niniejszej sprawie zachodzi wypadek mniejszej wagi, o którym mowa w art. 283 k.k.;

2. rażąco obrażając prawa materialnego, która miała istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, a to art. 283 k.k. poprzez jego niezastosowanie i błędne przyjęcie, że przypisany skazanemu czyn opisany w punkcie VI części wstępnej wyroku Sądu Rejonowego, z przyjęciem wartości zabranego mienia na kwotę 2 000 zł, wypełnia znamiona typu podstawowego rozboju przewidzianego w art. 280 § 1 k.k., podczas gdy w niniejszej sprawie zachodzi wypadek mniejszej wagi, o którym mowa w art. 283 k.k.;

3. niewspółmierność orzeczonej wobec skazanego kary za poszczególne przestępstwa w wymiarze odpowiednio 3 lat pozbawienia wolności za czyn z punktu V części wstępnej wyroku i 5 lat pozbawienia wolności za czyn z punktu VI części wstępnej wyroku, oraz kary łącznej w wymiarze 6 lat pozbawienia wolności.

Przedstawiając powyższe, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi właściwemu.

W pisemnej odpowiedzi na wniesioną kasację, prokurator Prokuratury Okręgowej w W. wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

W dniu 12 sierpnia 2020 r. (data stempla pocztowego) do Sądu Najwyższego wpłynęło pismo A. N. , zatytułowane „*Uzupełnienie do sygn. V KK 282/19*”.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna i w konsekwencji podlega oddaleniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Kasacja, jako nadzwyczajny środek odwoławczy – zgodnie z art. 523 § 1 k.p.k. – wniesiona może być jedynie z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, które mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Takie unormowanie powoduje, że podstawy kasacji nie może stanowić zarzut błędu w ustaleniach faktycznych – i to zarówno gdy jest on podniesiony wprost, jak i wówczas, gdy dla ominięcia owego ustawowego ograniczenia, przyjmuje postać zarzutu obrazy prawa. Sąd Najwyższy przy rozpoznawaniu kasacji nie jest bowiem uprawniony do dokonywania ponownej oceny dowodów – i w oparciu o jej rezultaty, do sprawdzania poprawności poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych. Zadaniem Sądu Najwyższego w postępowaniu kasacyjnym jest jedynie skontrolowanie czy sądy orzekające, dokonując ustaleń faktycznych, nie dopuściły się rażącego naruszenia reguł

procedowania, co mogłoby mieć istotny wpływ na ustalenia faktyczne, a w konsekwencji na treść wyroku. Przedmiotem kasacji, zgodnie z art. 519 k.p.k., może być jedynie prawomocny i kończący postępowanie wyrok sądu odwoławczego. Zarzuty podniesione w kasacji pod adresem orzeczenia sądu I instancji podlegają rozpatrzeniu przez sąd kasacyjny tylko w takim zakresie, w jakim jest to nieodzowne dla należytego rozpoznania zarzutów stawianych orzeczeniu sądu odwoławczego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 2018 r., sygn. akt IV KK 15/18).

W niniejszej sprawie, skarżący zarzucił w kasacji, że Sąd II instancji w sposób rażący uchybił przepisowi art. 283 k.k. poprzez jego niezastosowanie w odniesieniu do obu czynów, za które A. N. został skazany, a tym samym – w ocenie obrońcy – podzielił błędny pogląd Sądu Rejonowego, jakoby czyny popełnione przez skazanego kwalifikować należało jedynie jako podstawowe typy przestępstw z art. 279 § 1 k.k. oraz art. 280 § 1 k.k. Odnosząc się do tak przedstawionej argumentacji, wyjaśnić na wstępie trzeba, że o uznaniu czynu przestępnego za wypadek mniejszej wagi decyduje ocena jego społecznej szkodliwości, której stopień wyznaczają okoliczności podmiotowo-przedmiotowe, wymienione w art. 115 § 2 k.k. Analiza tego rodzaju elementów należy zaś do sfery ustaleń faktycznych, a zatem sformułowanie zarzutu nieuznania konkretnego czynu za wypadek mniejszej wagi stanowi w istocie próbę zakwestionowania dokonanych w sprawie ustaleń faktycznych, co przecież – jak wskazano powyżej – nie jest dopuszczalne w postępowaniu kasacyjnym, gdyż sprowadza się do konieczności przedstawienia zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych. Tego rodzaju zarzut w rzeczywistości podnosi skarżący dwukrotnie, choć przedstawia go pod pozorem zarzutu obrazu prawa materialnego.

Podnieść nadto należy, że kwestia wypadku mniejszej wagi w ogóle nie była przedmiotem wniesionej w niniejszej sprawie apelacji obrońcy, co w konsekwencji nakazuje stwierdzić, że omawiane zarzuty kasacyjne skierowane zostały *de facto* przeciwko wyrokowi Sądu I instancji, skoro jednocześnie skarżący nie wskazuje na obrazę przepisu, który nakazywałby wyjść Sądowi odwoławczemu poza granice zaskarżenia. Wniesiona kasacja obarczona jest zatem wadą nierespektowania przepisu art. 519 k.p.k., w myśl którego przedmiotem zaskarżania w postępowaniu

kasacyjnym winien być wyrok sądu odwoławczego. Treść rzeczowej kasacji uznać należy w istocie za kontynuację apelacji, bowiem zawiera ona zarzuty, które skarżący winien podnieść w zwykłym środku odwoławczym, a więc wykazać, że przypisane A. N. występkę – odpowiednio z art. 279 § 1 k.k. oraz art. 280 § 1 k.k. – powinny być uznane za wypadek mniejszej wagi.

Należy również wskazać, że zarzut obrazy prawa materialnego, polegającej na niezastosowaniu przepisu art. 283 k.k., byłby zasadny jedynie wtedy, gdyby sąd poczynił ustalenia wskazujące na niewielki stopień społecznej szkodliwości czynu, a tego w realiach niniejszej sprawy stwierdzić nie sposób. Chociaż Sądy obu instancji nie nawiązały wprost do kwestii uznania przypisanych skazanemu występków jako wypadku mniejszej wagi, to wskazały na szereg okoliczności, które sprzeciwiały się zastosowaniu art. 283 k.k. Należą do nich przede wszystkim takie elementy jak: zaplanowany i przemyślany sposób działania sprawcy; zuchwałość skazanego, który w sytuacji natknięcia się na pokrzywdzoną podał się za funkcjonariusza policji; atak na uciekającą pokrzywdzoną i użycie względem niej przemocy (choć do znamion przestępstwa stypizowanego w art. 280 § 1 k.k. należy też mniej drastyczna postać zachowania sprawcy – jak groźba użycia przemocy). W omawianym kontekście niebagatelna jest również determinacja sprawcy, który wykorzystując swoją przewagę fizyczną, przewrócił pokrzywdzoną na ziemię, przytrzymał ją, dociskał do podłoża – i w efekcie tych zabiegów nie tylko wyrwał pokrzywdzonej telefon komórkowy, ale również siłą zdjął z jej palca złotą obrączkę. Forsowane przez skarżącego stanowisko, że wysokość wyrządzonej przez skazanego szkody (ustalona przy każdym z występków przez Sąd *meriti* na kwotę 2000 zł) była niewielka i to jego zdaniem winno przemawiać za uznaniem tych czynów za wypadek mniejszej wagi – w sposób oczywisty jest całkowicie nie do przyjęcia. Istota wniesionej kasacji opierała się *de facto* na marginalizacji elementów zawartych w art. 115 § 2 k.k., wpływających na ocenę stopnia społecznej szkodliwości popełnionych przez skazanego przestępstw. Argumentacja przedmiotowej kasacji ograniczała się zatem wyłącznie do zaprezentowania przez skarżącego osobistej recenzji ustalonych w sprawie okoliczności i podjęcia polemiki z ocenami Sądów obu instancji na temat stopnia społecznej szkodliwości przypisanych skazanemu czynów, co bezsprzecznie stanowi argumentację

nieprzystającą do charakteru postępowania kasacyjnego.

Reasumując, stwierdzić należy, że wniesiona w niniejszej sprawie kasacja jest emanacją nieuprawnionych dążeń obrońcy do przekształcenia nadzwyczajnej kontroli prawomocnego orzeczenia sądu odwoławczego w kolejną kontrolę instancyjną. Taki stan rzeczy przemawia za uznaniem przedmiotowej kasacji za oczywiście bezzasadną. Poza podniesionymi zarzutami naruszenia przepisu prawa materialnego, skarżący zmierzał również do wykazania zasadności swojego stanowiska na temat rażącej niewspółmierności kary, co w toku postępowania kasacyjnego – wobec brzmienia art. 523 § 1 k.p.k. – również uznać należy za zabieg niedopuszczalny.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.